

ชื่อเรื่อง	การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ กรณีสึกษา: ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นางสาวปิยวัลค์ ตัญตรัยรัตน์
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ดร.สมคิด แก้วทิพย์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ กรณีสึกษา : ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 2. ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกทั้งหมดจำนวน 55 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้มานั้นเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

จากการเข้าโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ทำให้เกษตรกรมีการเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรม ได้มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ประกอบกับพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรเป็นพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน และยังมีการเรียนรู้ร่วมกันจากการพูดคุย ประชุมกลุ่ม และยังได้มีการวางแผนการผลิตและการตลาดร่วมกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยร่วม ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม คือ เดิมเกษตรกรทำการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เน้นการทำเกษตรเชิงธุรกิจ ทำให้เศรษฐกิจของเกษตรกรเป็นแบบบุคคล เมื่อเกษตรกรเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ ทำให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน มีการปลูกพืชที่หลากหลายในไร่นา ทำให้เกษตรกรมีแบบแผนของรายได้เปลี่ยนไป มีผลผลิตที่หลากหลาย เน้นการบริโภคในไร่นา ลดรายจ่ายในแต่ละวัน เป็นความมั่นคงทางด้านอาหาร มีแบบแผนของการออม มีวินัยในการออม และในระยะสั้นยังไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านหนี้สิน และทรัพย์สินที่ชัดเจนมากนัก ดังนั้นเศรษฐกิจแบบบุคคลได้เปลี่ยนเป็นเศรษฐกิจชุมชน เน้นเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น ทางด้านสังคม

จากเดิมสังคมของเกษตรกรเป็นสังคมต่างคนต่างอยู่ เมื่อเข้าร่วมโครงการฯ ทำให้สังคมของเกษตรกรเปลี่ยนเป็นสังคมเรียนรู้ และเกื้อกูลกัน เกษตรกรเกิดความผูกพัน จากการที่ได้มาพบปะพูดคุยกัน ช่วยกันคิดช่วยกันทำ จึงทำให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากขึ้น ส่งผลให้สังคมดีขึ้น

ในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น เกษตรกรที่ใช้ระยะเวลา และมีระดับความลึกซึ้งที่ได้ทำตรงตามแนวคิดในเรื่องการรวมกลุ่มกิจกรรมมาก การเรียนรู้ ร่วมกันวางแผนการผลิต และการตลาด ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ มากกว่าเกษตรกรที่ทำกิจกรรมน้อย

จากผลการวิจัยที่ได้จึงควรให้เกษตรกรมีการวางรากฐานให้มีการเพาะปลูกแบบหลากหลาย และไม่ควรเน้นพืชเศรษฐกิจมากเกินไป และควรมีการจัดการที่ดีในเรื่องการทำน้ำสกัดชีวภาพ มีการรวมทุนกันเพียงไม่กี่คน ทำให้มีทุนในการดำเนินงานน้อย ควรมีการระดมทุนเพิ่มขึ้นจากสมาชิกในกลุ่ม และควรมีการพัฒนาการรวมกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น

Title	Socio-economic changes of farmers participating in the new theory project of agriculture : Case study on Maefaekmai sub-district, Sansai District, Chiang Mai province
Author	Miss Piyawan Tuntrairut
Degree of	Master of Science in Cooperative Economics
Advisory Committee Chairperson	Dr. Somkid Kaewthip

ABSTRACT

The objectives of the research are (1) To study the changing of economic and social of agricultural project in Meafeakmai sub-district, Sansai Distrect, Chiang Mai Province; and (2) To study the agriculturist participants in the new theoretical agricultural project in Meafeakmai sub-district, Sansai District, Chiang Mai province.

The information from 55 members is collected in form of questionnaire in the reseaech instrument. Then SPSS/PC⁺ as sociological analyzing program is used to analyzed statistically data.

Among farmers who participated in the new agricultural theory project, it was found that joining activity groups provided farmers chances to talk and to know one another more. Besides, farmers have also chances to meet, make marketing plan and production plan together. All of these matters represented participating factors which have resulted in the changing of their economical and social status. Although their areas of agriculture located in irrigation zone, but in the past, they did single agricultural product for commercial purpose so it was individual production system. Until farmers have participated in the project of new agricultural theory according to His Royal Highest's opinions, they have become to do variety of agricultural products in their lands, hence changing their income and product were significantly found. Besides, this caused farmers to have more self-consume and to decrease diary expenses and also to contribute food security, which further promote saving planning and regulation. Anyhow, as short duration of this implementation, the changing of their dept and property were not significantly found, but form of individual economic have significantly changed to be form of

community economic that was finally in form of self-sufficient economic. Individual society then, became as learning society with more public relation, discussion and more helping among them which have resulted in developing society.

According to activities of new agricultural theory for long duration, it was then in-dept promoting concept of group participation, group learning, group production planning, and marketing which have finally resulted in the changing of economical and society status.

From the result of research, it suggested that variety of agricultural products including common agricultural products should be planted and should be focused on biological fertilizer. This investment can be from group participating which decreasing investment cost and sum of investment should be added in the future. At all, group strengthens should be long term implemented.